

Vanhusneuvoston kokous 4/2019

Aika: 17.4.2019 klo 12.30-15.20

Paikka: Valtuustotalo, Vihreänliiton ryhmähuone

Kutsutut:

Puheenjohtaja

Olli Männikkö

Jäsenet

Helena Allahwerdi

Gustav Båsk

Antero Krekola

Marja-Liisa Lahtinen

Matti Passinen

Katri Rannisto

Hannu Viitanen

Anu Helle

~~Lasse Hoffman~~

Riitta Lahikainen

Pentti Walkama

Asiantuntijajäsenet

Matti Lyytikäinen

~~Barbro Höggström~~

~~Päivi Sutinen~~ Jaana Suonsaari

Sirkku Wallin

Kh:n edustaja

Maria Guzenina

Sihteeri

Maria Rysti

Muut:

Roope Leppänen (asiat 1-5)

Eva Peltola

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.30.

2. Kokouksen osanottajat, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin osallistujat sekä kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

3. Työjärjestyksen hyväksyminen

Hyväksyttiin työjärjestys lisäyksellä kohtaan 10. muut asiat.

4. Pöytäkirjantarkastajan valinta

Valittiin Matti Passinen pöytäkirjantarkastajaksi puheenjohtajan lisäksi.

5. Hoivakotien lääkäripalvelut ja Liikkuva Sairaala (LiiSa)

Espoon sairaalan päällikkö Roope Leppänen esitteli hoivakotien lääkäripalveluja ja uutta toimintaa, liikkuvaa sairaalaa. Espoon sairaala johtaa ja koordinoi hoivakotien lääkäripalveluja. Uusi sopimus on käynnistynyt 1.1.2019. Palvelun tuottaja on Terveystalo Oy. Sopimuksessa on jokaiselle hoivakodille nimetty vastuulääkäri, joka tekee säännöllisiä tarkastuksia asukkaille. Akuuttien lääkäriasoiden vastuu on arkisin klo 19 asti. Jokainen asukas saa vähintään tulolääkärintarkastuksen ja vuosilääkärintarkastuksen. Tavoitteena on, että sopimuslääkärit tekevät etupäässä suunnitelmallisia lääkärintarkastuksia, eivätkä niinkään anna akuutteja lääkäripalveluja.

Liikkuva sairaala eli ”LiiSa” on kaksivuotinen erikoissairaanhoidon kanssa tehtävä yhteistyöprojekti. HUS rahoittaa hanketta. Hankkeessa on tutkimuksellinen ote. Jos hankkeen kokeilu onnistuu, on tarkoitus ottaa malli käyttöön kaikissa PKS - kaupungeissa. LiiSassa erikoiskoulutettu sairaanhoitaja liikkuu autolla 24/7 Espoon hoivakodeissa. Sairaanhoitaja pystyy tutkimaan potilaita ja välittämään tietoa sähköisesti konsultoivalle lääkärille. Tällä hetkellä LiiSan palvelut kohdistuvat hoivakoteihin. Hankkeen tavoitteena on vähentää hauraiden iäkkäiden potilaiden joutumista päivystykseen. LiiSa täydentää kotisairaalan palveluja. Erikoiskoulutuksen saanut sairaanhoitaja voi tehdä konsultaation avulla diagnoosin ja antaa hoitoa ja lääkitystä paikanpäällä. Tavoitteena on parempi oireenmukainen hoito. LiiSan tavoitteena on myös vähentää osaltaan päivystyksen käyttöä. Hoivakodit on ohjeistettu LiiSan kriteereistä. LiiSalla on käytössään erikoisvarusteltu farmariauto. Hankkeen vuosikustannus on 400 000 euroa. Vastaava toiminta sopisi vammaispalveluun ja palvelutaloihin. Hanke laajenee kotihoitoon syksyllä arvioinnin jälkeen. Mallia arvioidaan kriittisesti vuoden 2020 loppuun mennessä.

Käsittelystä:

Hoivakotien lääkäripalvelut. Koskeeko palvelu myös palvelutalojen asukkaita?

Vastaus: ei koske, vaan toistaiseksi ainoastaan tehostetun palveluasumisen asukkaita. Koskeeko palvelu myös tehostetun palveluasumisen

palveluseteliasiakkaita? Vastaus: koskee myös heitä. Kerätäänkö palautetta

palvelusta hoivakodeittain tai huomioidaanko asiakaspalaute? Vastaus: ei kerätä

erikseen palautetta lääkäripalveluista, mutta yleisesti hoivakotien palautetta otetaan

huomioon. Informoidaanko asukkaita lääkäripalveluista? Vastaus: on järjestetty

infotilaisuuksia hoivakotien edustajille. Toivotaan, että informoidaan myös omaisia.

Tällaisia tilaisuuksia on suunnitteilla.

LiiSa: Jos soittaa 112, kuka vastaa, LiiSa vai hätäkeskus? Vastaus: numerosta 112 vastaa aina hätäkeskus, jonne pitää soittaa aina, jos on kiireellinen hätä. LiiSan numero on vain ammattilaisille. Miten kotona asuvat saavat LiiSan palveluja?

Vastaus: LiiSan palveluja tulevat saamaan kotihoidon asiakkaat syksystä 2019, jolloin palvelun tilaa kotihoidon ammattilainen. Kuka vastaa palvelutarpeen arviosta, esim. sydäntapahtuma tai kaatuminen? Vastaus: palvelun tilaaja kuvaa tilanteen LiiSan sairaanhoitajalle, joka arvioi, pitääkö tilata sairaankuljetus.

Päätös: merkittiin esitys tiedoksi. Vanhusneuvosto toivoo lisätietoa LiiSa -hankkeen etenemisestä, kun se laajene kotihoitoon.

6. Palaute vanhusneuvoston vaalipaneelista 2.4.2019

Vanhusneuvosto järjesti Tapiolan palvelukeskuksessa vaalipaneelin, jossa oli 9 puolueen edustajat. Puheenjohtajana oli vanhusneuvoston puheenjohtaja Olli Männikkö. Tilaisuudessa oli yhteensä noin 70 henkilöä.

Päätös: merkittiin palaute tiedoksi ja todettiin, että nykyinen vanhusneuvosto on sitä mieltä, että vastaavia tilaisuuksia kannattaa järjestää jatkossakin.

7. Vanhusneuvostolta pyydettyvät lausunnot sosiaali- ja terveyslautakuntaan

Vanhusten palvelujen johtaja Matti Lyytikäinen esittelee lausuttavia kohtien 8.1- 8.6 asioita. Todetaan lausuttavat asiat kohdista 8.7 ja 8.8.

7.1 Tehostetun palveluasumisen valvontaraportti 2018

Esittelijä arvioi, ettei raporteista pyydetäisi jatkossa lausuntoja vanhusneuvostolta. Samoin sosiaali- ja terveystoimen juristi on arvioinut, ettei valtuustoaloitteiden tai -kysymysten vastineista ei tarvitsisi pyytää lausuntoa vanhusneuvostolta. Jatkossa vanhusneuvosto käsittelee raportit ja merkitsee ne tiedoksi kokouksessaan. Myös osavuosikatsaus jää kokouksikäsitteilyyn varaan.

Käsittelystä: valitseeko asukas uuden sopimuksen aikana itselleen hoivakodin raportin perusteella. Vastaus: uudessa mallissa hoivakotien laadun näkyminen on oleellista. Kaksi kertaa vuodessa tehtävät hoivakotien asukastytyytyväisyyskyselyt, valvontaraportit ja mahdollisesti hoivakotien henkilöstön työtyytyväisyyskyselyjen tulokset

7.2 Tehostetun palveluasuminen valvonnan 1. osavuosikatsaus

Kooste tehostetun palveluasumisen valvonnasta ajalta 1. -3. 2019

Valvontatehtävät 1.-3.2019	Valvontatapahtumat
tehdyt valvontakäynnit	25
yhteensä	
Ennalta ilmoitetut	2
Ennalta ilmoittamattomat	23

Annetut sanktiot yhteensä	5
Kirjallinen huomautus	1
Reklamaatioita yhteensä	2
joihin liittyen asukkaiden sijoitussulku	1
joihin liittyen sakkomaksu	1
hoivakoteja tehostetussa valvonnassa	3
sanktioihin liittyen	2
muu huoli	1

Käsittelystä: Todettiin, että hoivakotien oma vastuu on ensisijaista. Kuitenkin kaupungin valvontaa tarvitaan. Vanhusneuvosto esittää henkilöstöpulaan puuttumista ja edunvalvonnan kehittäminen varsinkin henkilöiden kohdalla, joilla ei ole omaisia. Tähän voidaan vastata esimerkiksi Nestorin omatyöntekijällä. On hyvä, että valvontakäyntejä on tehty alkuvuodesta aiempaa enemmän. Uudentyyppinen hoiva-asumisen hankinta kehittää hoivakotien toimintaa laadukkaampaan suuntaan kuin perinteisessä hankintamallissa. Valvonnan pitäisi olla enemmän valmentajatyylisiä.

7.3 Vastaukset valtuustokysymyksiin: vanhuspalveluiden valvonta, vanhustenhuollon laatu ja sen valvonta ostopalveluissa ja vanhusten tarvitsemien palvelujen taso Espoossa

Todettiin jo annetut lausunnot ja, että jatkossakin vanhusneuvosto antaa lausuntoja valtuustokysymysten aloitteiden vastineisiin.

7.4 Valtuustoaloite lyhytaikaishoidon palvelusetelistä

Päätös: vanhusneuvosto antaa lausuntonaan: vanhusneuvosto tukee vastineessa annettua esitystä.

7.5 Vastaus valtuustoaloitteeseen pitkäaikaishoidon ilmastoinnista

Todettiin vanhusneuvoston asiasta jo antama lausunto.

7.6 Sosiaali- ja terveystoimen investointiesitys vuodelle 2020 – 2028 ja 95 pääluokan määrärahaesitys vuodelle 2020

Elä ja asu -seniorikeskuksia esitetään vuokratilahankkeina Matinkylään, Espoonlahteen, Espoon keskukseen ja Tapiolaan. Selvitetään, miksi 95 pääluokan liitteessä ei ole esitetty kustannuksia vuoden 2020 jälkeen.

Päätös: Vanhusneuvosto antaa lausuntonaan: vanhusneuvosto tukee investointiohjelmaa ja siinä olevaa elä ja asu -seniorikeskusten toteutusta. Vanhusneuvosto pitää toteutusta kiireellisenä.

7.8 Espoon sosiaali- ja terveystoimen järjestävyyden periaatteet vuodelle 2020

Todettiin vanhusneuvoston asiasta jo antama lausunto.

Päätös: merkittiin esitys tiedoksi ja todettiin vanhusneuvoston lausunnot.

8. Potilas - ja sosiaaliamiehen raportti vuodelta 2018

Potilas - ja sosiaaliamies Eva Peltola esitteli asiaa.

Eniten yhteydenotoista koski terveysasemia vuonna 2018. Jatkotutkimuslähetteitä on toivottu enemmän kuin terveysasemalta niitä yleensä kirjoitetaan.

Lääkärinvastaanotolle pääsy on koettu vaikeaksi. Mielenterveyspalveluista on otettu yhteyttä. Puhelimitse ei vastata riittävän nopeasti ruotsiksi. Ruotsinkielisiä esitteitä kaivataan. Ruotsinkieliseen lääkäripalveluun on ollut vaikea päästä.

Suunterveydenhuollossa on ollut viestintävaikeuksia potilaan ja lääkärin välillä. Espoon sairaalaa koskevat yhteydenotot koskivat henkilöstön vaihtuvuutta ja koettua kohtelua.

Omaisat saattavat toivoa kuntoutusta, kun sairaalassa on painotettu palliatiiviseen hoitoon. Kotiutukset on koettu liian pikaisiksi tai on ollut tietokatkoksia

kotisairaanhoidon kotiutusvaiheessa. Toimeentulotukeen ja vammaispalveluun liittyvät yhteydenotot ovat vähentyneet vuoteen 2017 verrattuna. Monen tahon asiakkaat ovat

kokeneet, että eri palvelujen välillä ei yhteistyö toimi. Ikääntyneiden asumisessa koetaan, että hoivakotiin on vaikea päästä. Terveystoimen ja hoidon laatu

hoivakodeissa on koettu ajoittain liian vähäiseksi. Kotihoidossa omaiset ovat olleet huolissaan joissain tapauksissa kotona pärjäämisestä. Rekisteritietojen kirjausta on

pyydetty korjattavaksi ja on myös pyydetty lokitietoja. Asiakasmaksuista on tullut palautetta. Maksukaton seuraaminen on koettu hankalaksi. Toivotaan asiakaskohtaista

ja jatkuvaa palvelua. Toivotaan kaikille työntekijöille toivotaan nimikylttejä.

Käsittelystä: oma kokemus usean hengen potilashuoneesta Jorvin

erikoissairaanhoidosta oli ollut melko kova. Öisin oli vaikea nukkua potilastoverin aiheuttaman melun takia. Hoitajilla oli kiire, avustavat henkilöt eivät välttämättä

ymmärtäneet suomea ja lääkityksestä sekä kuntoutuksesta potilaan piti itse ottaa selvää. Espoon sairaalassa on vain yhden hengenhuoneita. Tietävätkö potilaat, mihin

virallinen valitus osoitetaan? Saako potilas tietää, mihin valitus johti? Kaupungin nettisivujen kautta löytyy muistutuslomake ja tietoa muista palautekanavista, [linkki](#).

Kuinka moni palaute on liittynyt tiloihin, jotka ovat olleet vaarallisia tai hankalia asiakkaille tai henkilökunnalle? Vastaus: vain kerran viime vuosina on tullut palaute

rikkinäisestä hissistä. Esteettömyysasiantuntija pyytää tällaiset palautteet tiedoksi itselleen. Näkövammaiselle on haaste edetä digitaalisissa palveluissa, kuten kaupungin

nettisivuilla, koska sivut ovat täynnä niin paljon ylimääräisiä linkkejä ja muuta tietoa. Todettiin, että näkövammaisille on myös apuohjelmia, jotka lukevat sivustoja. Lisäksi

on selkokieliä sivuja.

Päätös: merkittiin esitys ja käyty keskustelu tiedoksi.

9. Toimialojen ja konserniesikunnan ajankohtaiset asiat ikääntyneen väestön

näkökulmasta

9.1 Sivistystoimi/ ~~Barbro Högström~~

9.2 Tekninen ja ympäristötoimi/ Sirkku Wallin

Esteettömyysohjelman osalta laaditaan toimintakertomusta. Sen voisi tuoda tiedoksi vanhusneuvostolle. Ajankohtaisia hankkeita on ollut Tapiolan bussiterminaalin osittainen avaaminen. Lippulaivaan liittyvä bussiterminaali ja vanhusten palvelukeskus ovat keskusteluissa.

Käsittelystä: avautuvatko tuulikaappien ovat bussiterminaalissa? Mekaniikassa on ollut vaikeuksia. Bussiterminaalista uloslöytäminen on vaikeaa. Opasteiden sijoittelu on vielä kesken. Polkupyörille varattu pysäköintipaikka ei ole houkuttanut pyöräilijöitä, vaan pyörät on jätetty sikin sokin ovien lähistölle. Maanpäällä on vaikea löytää metroon kulkua. Ainoastaan sisäänkäyntien kohdalla on opastekyltit. Tapiolan palvelukeskuksen osoite on hankala, koska Länsituulentietä on vaikea havaita. Se on maan alla. Opastekyltti on huonosti näkyvissä. Pitäisi ohjeistaa esim. nettisivuilla jalankulkijoita toisella osoitteella (Länsituulenkuja). Iso Omena suoja tiellä taksit tekevät u-käännöksiä.

9.3 Konserniesikunta/ Jaana Suonsaari

Vanhusneuvoston jäsenten osallistuminen lautakuntien kokouksiin. Asia on toimenpideaiheena Täyttä elämää -ohjelmassa.

Todettiin, että varsinainen konsernin jäsen ei juuri osallistu vanhusneuvoston kokouksiin. Olisi hyvä valita seuraavaan vanhusneuvostoon sellaisia jäseniä, joilla on mahdollisuus osallistua kokouksiin.

Puhelinpalvelun kolmikielisyys on puhelimen nauhoitetiedotteessa. Espoossa on päätetty antaa palvelua suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Käsittelystä: miksi ensimmäiseksi palvellaan englanniksi? Valinnainen numerovalinta ei myöskään aina toimi.

9.4 Sosiaali- ja terveystoimi/ Matti Lyytikäinen

Asiat tulivat esille kohdassa 7.

10. Muut asiat

10.1 Kanervakodin omaisten adressi lääkäripalveluista

Vanhusneuvoston puheenjohtajalle on luovutettu 49 Kanervakodin asukkaan omaisen allekirjoittama adressi lääkäripalveluista. Lääkäripalvelut ovat parantuneet adressin keräämisen jälkeen.

10.2 Asiakkaan valinnanvapaus kotihoidon yhden alueen ulkoistuksessa

Kysyttiin, voiko asiakas valita ulkoistuksessa kaupungin kotihoidon palvelut. Vastaus: ei voi.

Päätös: merkittiin tiedoksi adressi ja sovittiin, että valmistellaan siihen vastaus, joka käsitellään toukokuun kokouksessa.

Kevään 2019 vanhusneuvoston kokoukset:

ke 15.5.2019 kokous ja järjestötapaaminen (Valtuustotalo, Perussuomalaisten ryhmähuone ja kahvio)

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.20.

Olli Männikkö
puheenjohtaja

Maria Rysti
sihteeri

Matti Passinen
pöytäkirjan tarkastaja